

# TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

## ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhia pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni să se adresa la  
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sunt să se adresa la:  
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 50.  
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

## INSERTIUNILE

Pentru odată 7 ar. — de două ori 12 ar. — de trei ori 15 ar. rândul cu litere garmond și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

## Prenumerări nouă

la

### „Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie - Septembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

*Banii de prenúmerări se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurări postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenúmerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceta.*

Se atrage atenția on. domni abonați, al căror abonament se sfărtesc cu ultima Iunie 1884, așa încât din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie expedita silită a sista, sau a întârdia cu expedarea foiei\*).

**Editura „Telegraful Român” în Sibiu.**

\*) O înlesnire foarte mare în expediriile se face prin lipirea unei făsi de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 25 Iunie 1884

Desvoltare pacnică ne trebuie nouă, desvoltare națională în frătească armonie, desvoltare pe toate terenele, ca, ce vom câștiga, să câștigăm ca frați consci de demnitatea noastră ca indivizi și națiune și totodată consci de pericolul care de asemenea ne amenință pe toți români, ca români, fără considerare la coloarea noastră politică.

Aceasta a fost deviza noastră în cele interne ale noastre, aceasta este și acum, și ea ne va regula și în viitor, bine sciind că nimica nu este mai frumos și mai bun, ca armonia între noi, și activitatea umăr la umăr pentru consolidarea noastră.

Aceasta este și părerea fraților nostri de aceași soartă ca și noi dela diariul din ioc „Observatorul.” Identitatea soartei nu o reducem la ținuta politică, ci la neînțările noastre naționale, la miile neajunsuri care deopotrivă apăsă pe români activi și pasivisti. În neînțările și lipsele noastre unica măngâiere ne este resonul și mintea sănătoasă, care sunt chemate să ne croi direcționea, și măngâierea noastră e mare, vădend că un om cu minte și inimă vine și la sgomotul asurătorului de sfâșiere și cutropire în cele ale noastre, ne ducă: fiți în armonie. Fatalele cuvinte: **fiți pe pace, nu ve sfătiți!** la adresa celor competenți se rostesc acuma a două

oară dela un om cu o comoară de cunoaștere și experiență, și ambele în momentele cele mai critice, unul de pe marginea mormântului, celalalt bărbaților ajunși la marginea abisului, care va fi mormântul lor. Miile de neînțăruri tăbăresc fără sfială asupra noastră, reușitea oamenilor a dat mâna cu calamitățile elementare spre a ne face soarta nesuportabilă, mai lipsa coroana acestor calamități. În fața lucrărilor „Memento mori” al călugărilor carthauseni astăzi resunet în inima noastră, și sguduiți până în temelie cu fiori pronunciăm și noi salutarea pacnicilor călugări „Memento mori”.

Stați cu trezvie și ca sentinelă neadormită privighiați asupra sortii poporului român, așa ne șoptesc conștiința noastră, aceasta ne este firma noastră voine, și aceasta este și chemarea noastră ca diaristi. În trezvia și neadormita privighiare pentru intacta conservare a puținelor drepturi rezervate intacte poporului nostru, scirea cea mai nouă sosită din Viena ne-a sguduit până în temelile inițiale noastre. Ca fremet din depărtare scirea aceasta ne prevăzeste vijelia, ce are să se descărca asupra noastră lovind în una dintre libertățile publice din patrie, în libertatea pressei.

Am fost și suntem pentru desvoltarea pacnică și am luptat contra oricărui îndreptare spre stărirea libertăților publice. Am fost pentru desvoltarea normală a instituțiilor liberale și am condamnat abusul ce să facea în socoteala libertății. Aceasta pe toate terenele, mai ales însă în publicistică ori ce transgresiune a fost condamnată din partea noastră. Si nu fără cuvânt am luat cuvântul contra desvoltării anormale a lucrărilor, căci ele provoacă repressiuni, care mai de multe ori se descarcă în capul nostru.

Este vorba despre luarea unor măsuri excepționale asupra pressei din Ungaria. Măsurile excepționale se vor lua contra agitațiunilor antisemite, panslavistice, și daco-romane. Se vor lua deci măsuri restrictive contra pressei românesc, se va ataca libertatea pressei în ce ne privește pre noi români, și noi scim că la noi sub mantela daco-romanismului se pot vări atâta lucru, încât abia ne va mai rămâne teren de desvoltare națională.

Fiind că este vorba de libertatea pressei, și de destărirea ei în măsura, că trebuie aplicate mijloace excepționale, nu va fi fără folos, dacă vom petrece puțin la acest loc. Libertatea căt timp rămâne între marginile bine termurite este libertate, și pe cătă vreme este ea libertate, produce fructele cele mai folosite pentru omenire. Libertatea trecând marginile prescrise, este anarchie, și răul

cel mai mare pe lume este anarchia. A statori marginile acestor două națiuni este greu, căci stătorirea lor, lucru subiectiv fiind, fiecare om judecă după cum il taie capul. Si când ajungem la punctul ca față cu mulțimea să ne dăm seama întră că libertatea din libertate ce era a trecut în anarchie, ceea ce nu-i este permis să fie, atunci stăm față în față cu oameni preocupați, turburați prin curențul domnitoriu, și resonul ne mai având aici loc, vine lucrul la crize. De mult am constatat că libertatea pressei din libertate ce trebuia ea să fie a trecut în anarchie, ceea ce nu-i este permis să fie în nici un stat bineorganizat. Ce e mai mult: destăriarea presei ungurescă devine proverbală, în ea nu găsai decât injurii la adresa naționalităților de aici, atitudinea urei între pacinicii cetățeni, și prigonirea a tot ce nu era de soiul și vederile ei. În destăriarea ei pressa maghiară a mers cu agitațiunile așa de departe, încât societățile de maghiarișare le puneau sub patronajul Maiestății Sale împăratului și rege. În timpul mai puțin, și în special cu ocazia cravatului din Cluj, la care ocazie junimea universitară maghiară, floarea și viitorul națiunii, și-a versat tesaurul înmemorabilă odă la adresa națiunii române, care se termină în refrenul: „O te bădös bocskor!” diarele din Cluj au îndemnat pre toti ungurii din Cluj și giur la demonstrații contra românilor, provocând pre guvern la sumușarea populației în acest sens. În scurt: S-a propovăduit la audul lumii lupta de răsă, și revoluția pe străde.

Astfel degenerată, libertatea presei după noi nu mai este libertate, ci anarchie, și noi am pretins nu luarea de măsuri excepționale contra pressei ungurescă, ci aplicarea legii de presă din vigoare, deși eram convinși, că în vînt vorbim noi, cerând lucruri juste.

Vine acum treaba la presă cu privire la antisemitism, panslavism și dacoromanism. Si după cum ni se pune în perspectivă, legea de presă draconică cum este ea, nu dă destule garanții, ci vor fi aplicate măsuri excepționale contra noastră sub cuvântul de dacoromanism.

Curios lucru! Noi pacinicii de români, care în proporție cu presa maghiară suntem ingeri lumini, noi se fim puși sub măsuri excepționale. Grele timouri am ajuns. Deci: **Memento.**

## Revista politică.

Cu cholera nu e glumă. După scirile mai noi în Toulon și Marsilia se întâmplă în fiecare căte-

tulu se bucurau din inimă de căte ori audia că și bate cineva joc de învățători și de oamenii lui, pentru că se temea că și va face partidă și se va alege în locul lor. De aceea scoseau tot felul de vorbe rele despre el și cu tot prilegiul atâtău pe săteni în contra lui. Din cauza aceasta Alecsandru nu cerceta pe nimeni. Singur la moară se ducea regulat. Aici era totdeauna bine primit.

Odată venind ear la moară, de unde până unde toată familia morariului o găsi tulburată. Bătrânlul era tăcut și îngândurat morăresca, rece și năcăjătă trătea după sine ușile de găndeai că tot tăndări se fac, ear Irina era cu ochii roșii de plâns.

„Ce nenorocire să intemplat aici?” întrebă Alecsandru îndată ce remaseră numai amendoi.

Ce duh rău a intrat în astă casă pacnică? Mi se pare că văți schimbă cu toții. Spune-mi, Irino, ce aveți?

„Da, Alecsandru trebuie să fi spus,” respunse Irina tremurând. Nu-ți mai pot ascunde. Eu... sănătatea de tot neuorocită... suspină și nu putu vorbi mai departe. O năpâdiră lacramile.

După ce o mai linisci Alecsandru, ea adause:

„Acum este anul, Alecsandru, de când mai aflat cu ochii scăldăți în lacrami și, când mai întrebă: de ce am plâns. Nu-ți-am spus. Atunci venise la noi Buturăgă, cărcimaru, și mă ceruse pentru

## FOIȚA.

### „SATUL CU COMORILE.”

(Novelă localizată de Petru-Petrescu.)

(2 Urmare.)

#### 9. Scoala de Duminecă, întempliera din moară.

Cam în feliul acesta învăță Alecsandru băieții și pe fiecare că avea ceva nou pentru ei. Comisia cercetătoare îl încărcă de laude dicând, că este cel mai harnic învățător din căi cunosc. Astăzi nu poate precepe Bogățenii. „Tiai găsit o”, diceau ei. „Sandu va fi mai priocnit, decât învățătorii cei bătrâni cari i-am avut noi! De, el scie multe boscoane, și de bună seamă a fermecat pe domnii streini cu părintele cu tot. Nu e lucru curat cu învățători!“

Peste vară nu se ținea scoală în Bogata nici odată, pentru că băieții mai mărișori trebuiau să ajute părinților la lucru. Alecsandru chieama și pește vară pe micuții la sine, și învăță căteva ceasuri le dădea juăriri sau îi punea la lucru în grădinuță și pe câmp unde curățau locurile de petricele, buuruene și altele. Vădend aceasta ceilalți copii, stăruau să-i primească și pe ei. Astfel cănd nu aveau lucru, primeau și pe acestia la sine și le dădea în-

vățări. Ba Dumineca și în serbători ei său cu ei și în primăvara la câmp și în pădure, le arăta plantele veninoase și le povestea despre ele diferite istorioare înfiorătoare, sau le vorbea de economia vitelor, le vorbea despre animale selbatice, le vorbea de isvoare, de riuri de munte și peșteri, de țeri, de oameni, le vorbea de stele, cătă sunt de departe și cătă sunt de mari! Toate acestea le scia sau din viață lui sau le cetease în cărți.

Vădend aceasta băieții mai mărișori căpătară și ei poftă de a merge la învățători. Alecsandru îi primia cu bucurie, pentru că îl dorea înimă de prostie lor. Le da tot felul de învățări, le spunea ce să cetească, ce să calculeze și să scrie pe acasă, când au vreme peste septembrie. Dumineca se esamina toate lucrările aceste. În modul acesta se introduce o scoala de Dumineca. Numărul junilor crescea pe fiecare că. Acela însă, care nu era destul de curățel, care batea cărciumele, care juca cărți, care injura, blâstema ori se bătea — numai avea intrare la el. Alecsandru le era judecători și totuși se purta cu ei, ca și cănd ar fi de seamă lor. Peste septembrie junii îi ajutau bucuros la ori-ce lucru fără a fi rugați de el.

Dar în sat tinerii, cari umbrai cu învățătorul erau de ris și batjocuri din partea soților lor. Li se dă nume de batjocură, se porecleau și ascăli procopsi și aşa mai departe. Căpeteniile sa-

4—10 casuri de moarte. În ușă Dr. Taragon s'a bolnavit de cholera. Prin emigrațiunea locuitorilor din cetățile Toulon și Marsilia boala s'a transplautat și în alte părți precum: în Lyon, Paris și Roma. Toate statele și-au trimis medici în sudul Franției ca să constatăze caracterul boalei și anume, dacă e asiatică sau altă specie mai puțin periculoasă.

Cei mai mulți susțin, că e asiatică adusă prin vapoare și corabii venite din India, unde erau și survenit cholera. De aceea toate statele în urma raportelor oficiale dela consulii lor au înfiuțat la zarete și carantine la granițe și porturi și au pus în vigoare diferite dispoziții sanitare ca astfel să se poată încungi răul.

Conferența egipteană și-a început activitatea în Londra.

Vederile noastre esprimate în numărul trecut cu privire la aceasta conferență se adeveresc, pentru că în prima ședință s'a ivit o mulțime de greutăți, încât unele diare și esprim teremere, că se va di-solva fără nici un rezultat, și e de însemnat că în acea ședință a fost vorba numai despre părțile formale cu privire la desbaterile ei. Toate puterile mari sunt reprezentate prin trimisul lor ordinari și căte unul sau doi extraordinari; numai Turcia prin unul singur. Anglia a prezentat proiectul seu pentru regularea cestiunii Egiptului în afacerile financiare și cu privire la poziția politică ce are să-o păstreze pe viitoru să făcă de celelalte puteri europene. După acel proiect Anglia propune reducerea datorilor privilegiate și unificate cu căte  $\frac{1}{2}$ ,  $\frac{3}{4}$ %, facerea unui împrumut de 8 milioane punți sterlingi pentru platirea datorilor sub garanție Angliei, stăpânirea ei până în 1888, participarea unui președinte englez cu vot decisiv în comisiunea datorilor Egiptului până la achitarea lor și neutralizarea Egiptului. Dar cu acest proiect nu se multămesce Franția și Rusia. Franția pretinde înființarea armatei egiptene de sine stătoare și în aşa măsură ca să fie destul de tare pentru susținerea ordinei, președințele în comisiunea pentru datorii să naibă vot preponderant, și dacă s-ar întimpla să fie atunci acel președinte să fie francez, împrumutul de 8 milioane să nu fie garantat numai de Anglia.

Rusia nu se învoiesc cu neutralizarea Egiptului și dacă cumva se întâmplă aceasta, atunci să se neutralizeze și Bosforul și Dardanele și Egiptul să fie sub suzeranitatea Sultanului. Da deu! Interesul poartă felul! Anglia vrea să intocmească treburile să ca Egiptul se remână tot încurcat până va fi tot hipotecat la băncile ei și atunci cui i va trebue Egipt plătească milioane și miliarde. Franția și Rusia însă nu se învoiesc numai să dacă vor putea controla și ele pe Anglia în afacerile Egiptului, și de veni odată timpul să se arunce sorti peste el să se impărtășească fie-care cu ceva. Cestiuza aceasta cum amiroasă nu-i vorba cu a Crimei, schimbând numai pe muscalul cu angliușul și pe acesta cu celalalt.

Față de aceste Germania încă păndese și caută și astăzi și ea partea ei prin cestiunea coloniilor germane din Australia. Și nu greșește a se ocupa de ea tocmai acum, pentru că legătura ce vrea să o aibă cu ele vrea să treacă prin canalul de Suez. Un lucru prea firesc căci altcum n'ar putea să aibă vr'un pretest și să caute la timpul seu nod în parțură.

feciorul lor, care are și o moară în satul vecin. Părinților mei li-ar fi plăcut astăzi incușuire, pentru că cărcimaru este cel mai bogat din sat și, precum scii, jude. El ne poate strica, dar și folosi mult. Eu le-a răspuns, că sunt tineră și vreau să mai accept un an. Lucrul a ramas întrătăta. Mi-a dat pace. — Anul a trecut și astăzi ear a fost cărcimaru cu feciorul seu la noi. Au prăndit aici, tata și mama au pus toate la cale cu cărcimaru. Deoseară era să fie încredințarea, dar eu le-am spus, că nu me voi mărita nici odată, pentru că tinerul Buturugă este urios și nesuferit intocmai ca tătășeu. Eata de unde vine supărarea noastră în casă.

Alecsandru audind acestea era foarte nedumărit. Tăcând, să primbla prin casă cu pași rare. În taină și el să facuse speranță, că Irina trebue să fie soția lui oare-când. Deodată păși iute spre Irina și disse:

„Irina, scumpă Irino, nu vreau să te măriți nici odată? Ei, bine! aşadară și eu voi rămâne flăcău în toată viață, pentru că nici odată nu mi-ai fi ales pe alta de căt pe tine. Și apoi eu totdeauna team iubit mai mult ca pe mine și totdeauna am credut că-ți va plăcea de mine...“

Irina, plângând, și rădîmă capul de peptul lui Alecsandru și disse cu voce întreruptă: vai, Alecsandru, Dumnejude scio că imi esci da drag! Dar tatăl

Pe lângă aceste cestiuni de interes general european, mai însemnă unelă de interes particular pentru unul sau altul stat.

In Francia camera a votat articolul prim pentru legea de revisuire, însă se afirmă că senatul îl va respinge, de oare-ce acela respinge pe membrii familiilor domnitoare dela ocuparea postului de președinte al republicei franceze. De alt cum aceasta dispoziție este justificată din partea republicei, pen-trucă nu cumva ajungând un membru din familie domnitoare ca președinte prin uneltri și seducerii să prefacă dintr-odată republica în monarhie.

In Germania s'a închis Reistagul, având a se face alegerile cele nouă la toamnă. În restimpul dela 6 Martie decănd s'a redeschis puține proiecte sau rezolvat; cele mai interesante au ramas nere-solvate așa d. e. reforma impositelor, proiectul pentru pensionarea funcționarilor și ofițerilor. Nu scim dacă și în Germania reforma impositelor se face din motivul ca să le mai măreasă sau să le mic-ească. De altcum regula generală este: impositele se fac tot mai mari.

România se află într'o stare de agitație cu criza ministerială și cu apanagele.

Pentru formarea nouului cabinet s'a făcut o mulțime de combinații. Unii susțin numai schimbarea unor ministri, alții formarea unui cabinet sau guvern cu totul în frunte cu D. Sturza sau cu I. Ghica etc.

Mai mare tulburare s'a făcut în cestiunea apanagelor. Mai multe proteste formale s'a înaintat guvernului, s'a resuscitat blâsteme înfricășate făcute de anumite soboare ale țerei asupra acelor cari vor instrăina averile monastiresc; s'a luat de scurtă de către colegiile electorale mai mulți deputați, cari au votat pentru daruirea averilor statului coroanei.

Sculptina Serbiei s'a închis prin un mesaj, în care se multămesce deputaților pentru zelul și în-teleciunea lor dovedită în mai multe afaceri de tot delicate precum a fost conflictul cu Bulgaria, multămesce Poartei pentru stăruința sustinerei legăturilor amicale între amendoe statele.

În Austria se încep mișcările electorale, în cari după pornirile spiritelor vor învinge liberalii. Nici dela aceste nu lipsesc sgomotele și frecările.

Nu scu unde vom ajunge cu constituționalismul modern în alegerile pentru dietele țărilor.

Dacă vor fi însoțite tot de scene ca până acum atunci nu preste mult vor fi împreunate cu revoluții formale, ceea ce nu vor fi spre binele statelor și oamenilor.

O parte mai interesantă și mai amusantă ne dă mica Croație în dieta ei, unde guvernamentalii cu starcevicii în lupta lor așa dicând desperată ne ofer o mulțime de picanteori în parlamentarism și în iubirea celor din urmă față de vecinii lor adecă de unguri. Pentru distragere vom reproduce cu altă ocasiune unele fragmente din vorbirea unui sau altui deputat.

### Corespondențe particulare ale „Telegrafului Roman“.

Din comitatul Hunedoarei. Domnule Redactor! Alegerile dietali cu toată amărăciunea și agitația lor au trecut, har domnului, și spiritele

meu e bogat și vrea să un ginere bogat. El ce dice odată, nu lasă. Tu esci numai un învățătoru săroman și nu esci în stare să ţii o femeie.“

Alecsandru o strinseră cu foc la inimă... buzele lor se atinseră pe nesciute.

„De ađi înainte esci mireasa și logednica mea,“ șopti Alecsandru, „și nici o putere pământeană nu te va smulge dela mine. Nu te teme dulcea mea... de acum ești a mea.“

Dicând aceste ești afară să caute pe bătrâni. Irina și audă pe toți vorbind tare și răstă, dar nu înțelegea nimic. Toată tremura de frică și nu scia ce să facă. Într-aceea cădu în gennchi lângă la viața dela fereastră și împreună mânilor spre cer și cu ochii plini de lacrămi se rugă ferbinte, pe când ceilalți se certau nu departe de ea. După ce se mai ușera nițel, se redică, cauță spre fereastră și ce vede? — Alecsandru, tatăl și muma ei, se duc cu toții către sat.

Aceasta fi mări frica și spaima. Din moară nu scia nime, unde sau dus bătrâni cu învățători. Numai Irina scia, sărmăna! Alecsandru era cam iute și se aprindea ușor... el a putut greși ceva față de părinții ei și acum se due la judele, și acesta era — Buturugă. În nemărginita ei supărare se rugă neintrerupt pentru Alecsandru și pentru sine.

incep a se linisci. Am avut noroc, că înțelepciunea politică a Românilor din Transilvania ne a pus și de astădată la adăpostul passivității, căci altfel fălanga cea trufă a pasivistilor, înmulțită cu „vechii activiști“, dacă ar fi păsit pe arena luptelor electorale, ar fi provocat un cutremur politic teribil și poate că în loc de a intra în dieta Ungariei ne treziam preste noapte că am întrat într-un „verstärkter Reichsrath“ în Viena — vechiul ideal al pasivistilor. De un cutremur parțial însă nu am scăpat... Passivitatea neofiților, în sine mai periculoasă de căt a vechilor pasivisti, a instituit în centrul politicei române, în Sibiu, un divan de anatemisare, care cu rară arogență vrea să și aservească pe toți România — nu în favorul unei idei, ci spre scopuri speculative, de întreprinderi economice — în favorul unor acționari improvisați — înțelegem organul cel nou de publicitate „Tribuna.“

Ce dic oamenii la această nouă apariție dinastică? — Am audit o mulțime de voci favorabile, dar cine distinge bine lucrurile, acela va afla înădăta, că „Tribuna“ n'are viitorul decât în busunarele unor acționari ademeniți și amăgiți, cari se vede că au bani de prădă, drept are să-și i fructe cum crede că va fi mai rentabil. Aceast mod de chivernisire sau de genorositate nu ne privesc direct, noi vrem numai să se constate, dacă este necesar pentru publicul român ca idea passivității să aibă un apărător nou și anume în forma de „incisitor modern.“

Într'adevăr ne a pus în uimire modul, cum voiesc „Tribuna“ să valideze principiul passivității. Ea a deschis o rubrică de anatemisare pentru acei ce nu vor să se inchine la somitațile neofite, care stau ascunse la spatele ei. Cunoasem prea bine aceste somitații, le cunoasem valoarea socială și politică de mai înainte, și de acea nici nu ne mirăm vădând cu cătă virtuositate se deprind în rolul de neofiți, dar suntem amăriți până în suflet de procederea lor necualificabilă. Nu scim, cine a dat dreptul „Tribunei“ de a-și arăta stăpânirea asupra conștiințelor noastre, de a dicta convingeri și a trage la respondere înaintea necompetentului seu divan pe toți cătă au curagiul de a mărturisi alte credințe politice. — „Tribuna“ a inițiat o formală prigonire contra celor de altă părere — un lucru, care vechii pasivisti nu l-au practicat nici odată. Li a fost rezervat oamenilor dela „Tribuna“ tristul rol de a mai semăna în popor o nouă specie de desbinare și ură, ca și când nu ni-ar fi prea de ajuns urele și desbinările vechi.

Dar noi i-am recomandă „Tribunei“ un lucru, care e mai competentă a-l îsprăvi. În loc de a escomunica fără preget pe cei de păreri contrarie, să facă bine a trece în revista pe bărbății, cari mărturisesc aceea credință politică care o inspiră, și va vedea spre uimirea sa, cătă corifei pasivisti — aplică în practică principiul passivității, va vedea, că togma pasivisti au compromis mai mult conclușele conferenții din Sibiu. Eata că chiar în casa propriă li se dă Tribunistilor mai mult material de maturat, sau pentru liste de escomunicare!

Unde să mai poenit la alte națiuni din patria noastră atâtă arogență, atâtă sete de răsunare și prigonire? Oare pentru ce nu a deschis și organul partidei naționale săsesc din Sibiu o rubrică de escomunicare, dacă nu permanentă, cel puțin pentru Săsii din Sas Sebeș, cari au ales deputat guvernamental, pentru a și asigura hegemonia asu-

ținere. Oarele dece. Atâtă se aude sgomot. Era tatăl, muma și Alecsandru. Morariu apucă pe Irina de mână și dice:

„Așa dar tu iubesc pe Alecsandru?“

„Eu sunt de vină pentru asta? Voi încă-l iubăți.“

Atunci părinții puseră mânilor ei întrale lui și-i binecuvântără, ca pe copii lor. Irina era nebună de bucurie. Nu scie: visează ori este aievea ceea ce vede și aude:

### 10. Alecsandru capătă nume rău.

Duminica următoare, când se facu ăntâia strigări în biserică, toți Bogățenii erau plini de mirare, cari femeile șoptiau neconținut ceva una la alta în urechiă. Buturugă ieși din biserică cu spume la gură de mănie și amețind, că nu se va odihni, până ce nu va sfărăma de tot pe morariul, care și-a călcăt cuvântul, pe familia lui și pe învățătoriul, nu se va odihni până nu i va alunga din sat băgându-i sau în temniță sau ducându-i la spănu-rătoare.

Cu toate acestea, în birtul cărcimariului, după trei săptămâni Alecsandru și serba cununia cu Irina.

Sara, când mirii eșiră din moară spre a merge la casa învățătoriului, Irina și strinse bărbătelul pe după cap și disse:



ților, pre lăngă condițiuni favorabili voesc să fie aplicati. Deslușiri în această privință se pot cere dela direcțiunea subscrise.

Pentru noul curs de trei ani ce se va începe cu 1 Octombrie 1884, se deschide prin aceasta concurs pentru 5 posturi proveđute dela stat.

#### Condițiunile de primire.

1. Carte de botez despre etatea de 16 ani impliniți.

2. Testimoniu medical despre construcție compactă sănătoasă, robustă, și altoare.

3. Testimoniu scolastic despre absolvarea a cel puțin 4 clase normale.

4. Testimoniu de moralitate dela oficiul din comună natală.

5. Consensul părinților sau al tutorilor, respective declaratiunea acelora, că elevul înainte de trei ani numai cu consensul direcțiunei institutului va putea părăsi cursul.

Suplicele instruite cu documentele provocate sunt a se trimite până la 30 August a. c. la direcțiunea institutului reg. ung. de vinicultură din Aiud, care în scurt timp va încunoscința pre suplicantii despre primirea sau neprimirea lor.

Despre albeturi, vestimente, recusite de scris, și alte instrumente trebuincioase se va îngriji elevul, pat, haine de pat, și stergariu primesc dela institut.

Notă. Vor fi preferiți cei ce au făcut obligația măntului militar, sau sunt scuțiți de acela, asemenea cei cu cuaifiacțiune mai mare sau cei cari au învățat cădăriful.

Adeverata problemă a institutului de silvicultură ar fi înstruirea și crescerea copiilor micilor proprietari, durere că acest scop salutar nu s'a putut ajunge până acum de oarece tocmai copii micilor proprietari, cari au mai mare lipsă, n'au intrat până acum în acest institut. Și fiindcă eu astă ocașie a acestei neglijări în timpul prea lung el cursului, am aflat cu cale a întocmî planul institutului din Aiud astfel, ca singuraticele ramuri de știință, legumăritul, cultura viilor și a vinului să se poată asculta de ori și cine într'un an. Pentru aceasta se primesc în institut și elevi ecstraordinari, cari în oarele de prelegeri vor lua parte la exerciții practice și la lucru ca și elevii ordinari, testimonii li se vor estrada însă numai despre timpul petrecut în institut și diligența desvoltată.

Elevii estraordinari vor avea a se îngriji deneșii de locuință, vîpt și alte trebuințe ale lor. Dacă va fi loc, vor primi locuință gratuită în institut, provisiorne pot avea la întreprindătorul din institut cu 14 fl. pe lună.

#### Direcțiunea institutului reg. ung. de vinicultură din Aiud.

\* (Concert). Societatea pentru cultivarea și respândirea musicii naționale în Bucovina „Armonia” a aranjat Mercuria trecut în Cernăuți concert cu următoarea

#### Programa:

1. „Marș” din opera „Rusaliile” T. cav. de Flondor.
2. „Ouverture” din opera „Mignon”, Thomas.
3. „Papageno”, polca după mot. operei „Fluerul fermecător” (Zauberflöte), Stiasny.
4. Fantasie din opera „Faust”, Gounod.

a) „Cântec de primăvară” poesie de V. Bumbac, compusă pentru cor bărbătesc, C. Porumbescu.

- b) a) „Serenadă”, poesie de M. Eminescu comp. pentru bariton solo cu cor, T. cav. Flondor, Bumbac, compusă pentru cor,
- b) „Cântec vînătoresc”, poesie de V. Bumbac, compusă pentru cor, T. cav. Flondor, Bumbac, compusă pentru cor,
- c) „Senin și fortuna”, de Negruzzi I. Worobkiewicz.
- d) „Valsul lagunelor”, J. Strauss.
- e) „Ouverture”, din opera „Don Juan”, Mozart.
- f) „Hora lui Goian”, C. cav. de Buchenthal.
- g) „Cântec Sicilian”, poesie de V. Alecsandri, comp. pentru cor, C. Porumbescu.
- h) „Capela”, trăducere de E. Meședer, comp. pentru cor, Kreutzer.
- i) „Arde”, poesie de M., comp. pentru cor, M. L. Michaelis.
- j) „Fantasie din opera „Carmen”, Bizet.
- k) „Marșul sbirilor turci”, (Türkische Schaarwache)
- l) „Junimea”, polca vite, O. de Wanisek.

Inceputul la 6 ore precis.

\* (Legenda cholerei). În sudul Franciei cholera pustiesc fără nici o cruce, și lumea cu îngrijire pivesce spre Francia. Fiind că trăim în timpul cholerei, nu va fi fără interes istorisirea următoarei legende lățite printre credinciosii musulmani, ea cuprindă învețătură destul de instructivă, și se poate aplica și astăzi. În cu pași măsurăți mergea calul — unii cred că măgarul — spre orașul Smirna și călărețul turc în melancolia sa visa despre plăcerile lumei viitoare. Deodată se trezesc cu o fantomă înaintea sa. Era cholera, care și-a luat drumul spre Smirna locul natal al turcului. La vederea ei bietul credincios sare de pre cal, și cădând în genunchii se roagă de cholera, că dacă n'are milă de orașul seu natal, să aibă cel puțin milă cu el și cu familia dñeșului. Uimită de lacrimile sărmănuilui musulman, cholera i promise că-i va împlini cererea.

Trecut odată preste proba de foc, musulmanul s'a pus la vorbă cu tovarășul seu. Cam căți vei duce cu tine întrebă turcul? Două mii, nici mai mult, nici mai puțin. A dispărut.

Precănd ajunse turcul în Smirna, cholera a fost secerat la victime. Trece preste o mie, trece preste două mii și cholera numai înceată. M'a înșelat — disse turcul, m'a înșelat cholera, și o voiu lula la socoteală numai să o întâlnesc.

Nu preste mult o întâlnesc pe stradă. Apoi bine, cholera, mi-ai promis că vei lua 2000 nici mai mult nici mai puțin. Până acum au murit preste 5000 așa și aițin cuvențul? Atâtă dai tu pe omenie? Nu și-e rușine, să minți?

N'am mințit, replică cholera, eu am luat numai 2000, pentru ceilalți alt cineva are să respondă. Și cine — întrebă turcul uimit? Frica — respunse cholera, și dispără.

\* (Bibliografic). „Scoala practică” Magazin de științe și materii pentru instrucțiunea primară, de Vasilie Petri, tomul III, Nr 3 pro Iunie, a apărut deja și conține: Adunarea generală a „Reuniunii Mariane”. — Adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români gr. cat. din jurul Gherlei”. — Înmulțirea cu numeri decimali (urmăre). — Regulament pentru esamenul de maturitate (bacalaureat). — Bibliografie. — Abanamentele, cu 3 fl. pe anul întreg, se fac la redacțiune în Năsăud (Naszod Transilvania). Esemplare complete se găsesc nu numai din tomul III, ci și din tomurile precedente. —

\* (Bibliografic). „Gazeta Săteanului” este numele unei publicații ilustrate, ce apare regulat în Rîmnicu-Sarat,

redactată de mai mulți oameni speciali, sub Direcțiunea D-lui C. C. Dateulescu, agricultor.

Aceasta foaie, a cunoștințelor trebuincioase poporului, are de scop: instruirea, informarea și moralisarea poporului Român prin publicarea materielor alese și variate.

Până acum au existat deosebite numeroase Reviste populare și care existență ei garantată D-lui C. C. Dateulescu, care au înființat anume o tipografie pentru foaia sa.

În raport cu calitatea hârtiei, tiparului, îngrijirei și varietăței materielor și a gravurilor — lucrate la Paris — e ceea mai deosebită gazetă din țară.

Ea este de 2 ori pe lună în broșuri de 2 coli Nr. 5, tipărită de Costul abonamentului și numai de 4 lei pe an, iar pentru săteni cinci lei pe an.

Pe lângă acestea abonații au dreptul la mai multe premii:

Tot-deo-dată fiind că ținta ce urmăresce D-lui Dateulescu, e a se respănde revista sa căt de mult să a instituit următoarele premii cari fac ca dijul să nu coste nimic.

Or-ce persoană ce se abonează direct sau prin corespondență la Administrația foaei, are dreptul la unul din premiile următoare ce le vor primi franco fără a trimite alt nimic de căt costul abonamentului, anume de 10 lei sau dacă e sătean 5 lei:

— Una sau cărți de vizită tipărite cu îngrijire pe carton Bristol francez.

— „Volumul Tratatul de Horticultură” „Fröhle” (peste 300 pagini și peste 100 gravuri).

— Un tablou phototipie a pictorului român Stefanescu.

— O fotografie — cabinet — a vre-unui sau vre-unui celebruță artistice sau politice, după alegerea noastră.

— O piesă teatrală originală, de D-na Maria Datelescu, care va fi de sub tipar luna viitoare.

Sau la premiile următoare care însă nu se dau gratis:

— Un plug de otel și fier Horns y, complet și cu rezerve, care costă peste 100 franci, numai cu 65 franci.

Personale ce ne vor face 65 abonamente (însă care nu dau dreptul la premiile gratuite) pot avea gratis acest excelent plug.

— Volumul D-lui Medic-veterinar D. Mincu, numai cu trei lei.

Toate aceste premii sunt valabile pentru abonamentele ce să vor face de la 20 Iunie până la 20 Iulie.

Pe lângă aceste premii, or-ce abonat vechiu sau nou va primi, din timp în timp gratis, mici broșuri trebuincioase, precum acea ce vor avea în curând coprindând „noaște legă electorală”.

Întreprinderea de a da diare și pentru sătean merită toată recunoșință, și noi recomandăm „Gazeta Săteanului” fie căruia român cărturariu.

(Mijloc de cură.) Tuturor căi sufer de epilepsie, convulsioni și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa dicând minutul metod de cură al lui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci tie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au despră de a mai rea. În casa lui profesor toți cei ce suferă de nervi vor fi locuitorii linistită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din istoric sigur, prejurile capitolului universale Paris sunt relativ foarte estime. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaliat a boalei. Trebuie să mai observăm, că d-l profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai cedupă se vor vedea rezultatele curei.

#### Loterie.

Sâmbăta în 5 Iulie n. 1884.

Buda: 52 76 57 70 51

#### CONCURS.

Prin decisul Venerabilului Consistoriu archidiaconal din 14 Iunie a. c. Nr. 1022 scol. ridicânduse scoala poporală gr. or. română din Avrig la rangul de scoala capitală prin aceasta se scrie concurs pentru întregirea următoarelor posturi la aceasta scoală.

1. Un post de învățători dirigiți cu salarîu anual de 400 fl.

2. Trei posturi de învățători cu salarîu de căte 300 fl. anual.

Cerile concursuali instruite conform prescriptelor din vigoare în special cu atestatul de cuaifiacțiune pentru scoale capitale, sunt a se asterne oficiului protopresbiteral al tractului Avrigului (posta Avrig (Felek) până la 20 Iulie st. v. (1 August st. u.) urmând alegerea la 22 Iulie.

În confelegeră cu comitetul parochial  
Oficiul protopresbiteral gr. or. român

al tractului Avrigului.

Avrig, 21 Iunie 1884.

Vasiliu Maesim,  
adm. prot.

#### Demn de atenție!

## PILEPSIE

CONVULSIUNI (sgârciuri)

SI

BOLNAVI DE NERVI.

Află ajutorul sigur priu metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedea rezultatele. Tractament prin epistole, sute de individi vindecăți.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății scientifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 31



**Öfner Edlerberger**  
Eigenbau.

Jos. Dietzl Budapest.

Cel mai corespundătorii equivalent pentru Bordeaux fin.

Acest excelent și fără indoială cel mai bun vin al Ungariei în ce privesc calitatea lui eminentă stă pre o treaptă cu vinul de Bordeaux, și de cătră capacitatele medicale este recomandat ca cel mai eficace pentru lipsa de sânge, debilitare și convalescență.

Original este: dacă atât eticheta că și sigilul și gălăciul sticlei este identic cu marca și firma de mai sus.

În calitate originală se află la dl. G. W. Grohmann, în Sibiu, Emil Bella, Hirschfeld Sándor, Gergely Ferencz și Novák Victor în Cluj, asemenea în cele mai multe orașe și locuri de cură în Transilvania.